

V tomto materiáli nájdete naše vyjadrenia k jednotlivým bodom Memoranda o dodržiavaní práv zamestnancov bankového sektora, ktoré prijala Slovenská banková asociácia.

Svetozár MICHÁLEK
predseda Odborového zväzu
Pracovníkov peňažníctva a poisťovníctva

Memorandum o dodržiavaní prav zamestnancov bankového sektora

Preambula

a) Nakoľko je slovenský bankový sektor jedným z najzaujímavejších a najžiadanejších sektorových zamestnávateľov venujeme dlhodobu mimoriadnu pozornosť pracovnoprávnym vzťahom

- **Toto je v rozpore s realitou. Slovenská banková asociácia je zámerne zriadená podľa občianskeho zákonníka ako záujmové združenie právnických osôb, aby bola vyňatá z povinnosti kolektívne vyjednávať. S SBA teda Odborový zväz pracovníkov peňažníctva a poisťovníctva (OZ PPaP) nevie viesť skutočný sociálny dialóg, ktorého výsledkom by mohla byť právne vynútiteľná kolektívna zmluva. Aby sa SBA stala pre OZ PPaP sociálnym partnerom, musela by byť zriadená podľa zákona o združovaní občanov, a to SBA zámerne odmieta.**

b) vážime si prácu každého človeka, zabezpečujeme príjemné pracovné prostredie, zohľadňujeme potreby a preferencie zamestnancov a podporujeme rozvoj potenciálu každého jednotlivca,

- **Toto tvrdenie je v rozpore s realitou. Pracovné prostredie bánk trpí mnohými problémami. (fluktuácia, nedostatok času pre vzdelávanie, nízke mzdy, nereálne vedenie pracovného času, nepreplácanie nadčasov, platová diskriminácia – tieto problémy neplatia pre všetky banky rovnako. V každej banke je iný súbor problémov. Niektoré sú vypuklejšie v jednej banke, niektoré v inej banke.)**

c) elektronizácia, digitalizácia, najmodernejšie technológie a inovácie sú praktickou realitou pri poskytovaní finančných služieb na ktorých sa zamestnanci bankového sektora podieľajú,

d) na podporu a prehĺbovanie týchto vzájomných vzťahov SBA prijala Memorandum

o dodržiavaní práv zamestnancov bankového sektora ako výsledok sociálneho dialógu,

- **Samozrejme, nešlo o výsledok sociálneho dialógu, pretože SBA nie je skutočným partnerom pre OZ PPaP na účely vyjednávania. Nešlo ani o obyčajný dialóg, keďže OZ PPaP sa týchto porád zástupcov bánk nezúčastňoval, ako uvádza SBA nižšie.**

e) v rámci sociálneho dialógu, ktorý viedol bankový sektor od 16.6.2017 do 15.1.2019, sa zástupcovia bánk zhodli na znení Memoranda o dodržiavaní práv zamestnancov a o úprave svojich záväzkov voči zamestnancom nad rámec povinností ukladaných príslušnými zákonmi; na začiatku viedol bankový sektor sociálny dialóg s Odborovým zväzom peňažníctva a poisťovníctva, no počnúc 2.10.2018 sa druhá strana odmietla tejto aktivity zúčastňovať,

- **2 roky viedli sociálny dialóg, pričom ešte spomenuli, ako sa ho nechcel odborový zväz zúčastňovať, aby nakoniec vyplodili tento dvojstranový dokument, kde tvrdia, že idú dokonca nad štandardy, ktoré zakotvuje Zákonník práce**

f) na stretnutiach zástupcov bankového sektora (16.6.2017, 31.10.2017, 19.2.2018, 16.8.2018, 2.10.2018, 13.11.2018, 15.1.2019, 13.5.2019) boli prerokované práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov vyplývajúcich predovšetkým zo zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákona č. 365/2004 Z.z. zákon o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov, zákona č. 124/2006 Z.z o BOZP v znení neskorších predpisov.

I

PREZÍDIUM SLOVENSKEJ BANKOVEJ ASOCIÁCIE ROZHODLO O PRIJATÍ TOHTO MEMORANDA O DORŽIAVANÍ PRÁV ZAMESTNANCOV BANKOVÉHO SEKTORA V NASLEDOVNOM ZNENÍ:

Bankový sektor prehlasuje, že má záujem

1. pristupovať k služobne starším zamestnancom tak, aby mohli dosiahnuť finančné ohodnotenie obdobné ako pri novo prijímaných zamestnancoch pri obdobnej pracovnej pozícii,

- **Banky týmto priznali, že doteraz bolo a je bežné, že služobne starší zamestnanci nedosahovali a ani nedosahujú také finančné ohodnotenie ako noví zamestnanci. Ide o flagrantné porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, ktorú ukladá zamestnávateľom Zákonník práce (§ 119a). Inými slovami, ide o platovú diskrimináciu, ktorú Zákonník práce i právo Európskej únie zakazuje.**

2. vhodným spôsobom a vo vhodnom čase informovať svojich zamestnancov o hospodárskej situácii spoločnosti,

- **Túto povinnosť majú zamestnávatelia danú zo zákona (§ 229 ods. 2). Znamená to teda, že zástupcovia bánk sa dva roky stretávali, aby si dali za cieľ, že budú plniť toto jedno konkrétne ustanovenie zo Zákonníka práce?**

3. vytvárať vhodné podmienky pre činnosť odborových organizácií (zabezpečenie priestorov a primeraných podmienok pre fungovanie odborovej organizácie, podporovanie pravidelných stretnutí),

- **Toto je povinnosť, ktorá zamestnávateľom tiež dávno vyplýva priamo zo Zákonníka práce. (§230 ods. 2, § 240 ods. 5) Znamená to teda, že**

zástupcovia bánk sa dva roky stretávali, aby si dali za cieľ, že budú plniť aj toto jedno konkrétne ustanovenie zo Zákonníka práce?

4. podporovať stretnutia zástupcov zamestnancov a zohľadňovať spätnú väzbu a návrhov od zamestnancov a uvoľňovať krátkodobo svojich zamestnancov za účelom účasti na týchto stretnutiach {či už individuálnych zástupcov zamestnancov, zamestnaneckých dôverníkov, odborových orgánov, zamestnaneckých rád, prípadne obdobných zástupcov),

- **Toto je tiež povinnosť vyplývajúca priamo zo Zákonníka práce platná pre všetkých zamestnávateľov (§ 240 ods. 3, § 136). Znamená to, že zástupcovia bánk sa dva roky stretávali, aby si dali za cieľ, že budú plniť aj toto ďalšie konkrétne ustanovenie zo Zákonníka práce?**

5. zabezpečovať transparentné a intenzívne informovanie zástupcov odborov, prípadne iných zástupcov zamestnancov, najmä prostredníctvom e-mailov (odborníci a zástupcovia ďalej informujú zamestnancov prostredníctvom internej platformy alebo rovnako e-mailovou komunikáciou); rozsah informácií je limitovaný príslušnými zákonmi, napr. Zákonníkom práce,

- **Toto je znova povinnosť vyplývajúca zo Zákonníka práce (§ 238 ods. 2). Zástupcovia bánk sa tu znovu po dvojročnom brainstormingu zaviazali, že budú plniť to, čo dávno vyžaduje Zákonník práce.**

6. vplyvom digitálnej transformácie, ktorá patrí medzi priority Slovenska, pod vplyvom inovatívnych technológií a globálnych megatrendov digitálnej doby vznikla potreba prevzdelávania zamestnancov; preto sa zaväzujeme zabezpečovať vzdelávanie a prehĺbovanie vedomostí zamestnancov,

- **Toto dávno umožňuje Zákonník práce (§ 140)**

7. informovať zástupcov odborov o plánovanom hromadnom prepúšťaní a ostatných zákonom predpokladaných skut.o čnostiach,

- **Toto dávno prikazuje Zákonník práce (§73 ods.2) Znovu sa pýtame, či je výsledkom dvojročného brainstormingu rozhodnutie dodržiavať ďalšie jedno konkrétne ustanovenie zo Zákonníka práce.**

8. informovať o zmenách spôsobu odmeňovania, napríklad zverejnením mzdového poriadku,

- **Toto naznačuje úmysel porušovať Zákonník práce. Ten totiž v § 119 ods. 2 ustanovuje povinnosť, že mzdové podmienky majú byť dvostranne dohodnuté buď v pracovnej alebo kolektívnej zmluve. V žiadnom prípade Zákonník práce neumožňuje zamestnávateľovi si svojvoľne meniť, vydávať a upravovať mzdové poriadky.**

Znovu sa pýtame, či je toto výsledkom dvojročného brainstormingu zástupcov bánk.

9. poskytovať vo väčšine prípadov odstupné a odchodné nad rámec zákona,

- **Toto je síce pekný prísľub, no nevynútiteľný. Aby to bolo vynútiteľné, musia byť podmienky a výška vyplácania odstupného a odchodného zakotvené v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve. Vágný úmysel v memorande nestačí.**

10. postupovať pri rozvrhu pracovného času v súlade s ustanoveniami § 93 ZP pri dodržaní stanovenej súčinnosti zo zástupcami zamestnancov (prácu nadčas vyžadovať iba zriedka a podľa dohody ju kompenzovať, umožňovať nad rámec zákona dni voľna určené na regeneráciu, oslavu rôznych významných dní podľa dohody},

- **§ 93 Zákonníka práce hovorí o tom, že zamestnávateľ sa zaväzuje dodržiavať dva dni voľna v týždni. Banky sa tu teda zaviazali, že budú ľuďom poskytovať to, čo im so všetkou samozrejmosťou Zákonník práce dávno garantuje.
Znovu sa pýtame, či je toto výsledok dvojročného brainstormingu.**

11. zabezpečiť zachovanie práv zamestnancov vymedzených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch a vnútorných predpisoch,

- **Inými slovami sa tu banky zaväzujú dodržiavať aj ostatné ustanovenia dané pracovnoprávnymi predpismi. Banky teda prehlasujú, že v oblasti pracovnoprávnych vzťahov budú dodržiavať zákony. Je toto znova výsledok dvojročného brainstormingu?**

12. dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania ustanovenú pre oblasť pracovnoprávnych vzťahov zákonom č. 365/2004 Z.z. zákon o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) a dodržiavať vyvážené zastúpenie žien medzi svojimi zamestnancami,

- **Znova záväzok dodržiavať existujúci zákon. Je na toto potrebný dvojročný brainstorming?**

13. zabezpečovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,

- **Znova ide o základnú zákonnú povinnosť zamestnávateľa (Zákon č. 124/2006 – o BOZP, čl. 3 Zákonníka práce)**

14. prispievať do sociálneho fondu nad rámec zákona (sociálny fond sa využíva prevažne na príspevky na rekreáciu, na príspevky na stravovanie zamestnancov, príspevky zamestnancom počas dlhodobej práceneschopnosti s dohodnutými

ohraničeniami, príspevok na pohreb zamestnanca, sociálna výpomoc v ťažkej situácii, zdravotná starostlivosť, príspevky odborom, príspevky na zdravotné prehliadky a pod.),

- Prvá dobrá vec, ktorá ide čiastočne nad rámec zákona. Keďže je to však len v rovine vágneho prehlásenia v nezáväznom memorande, sú to prázdne slová.

15. v prípade výslovného záujmu organizovať športové podujatia pre svojich zamestnancov,

16. ponúkať svojim zamestnancom zvýhodnené bankové produkty,

17. prispievať svojim zamestnancom na doplnkové dôchodkové sporenie,

18. riešiť sťažnosti zamestnancov a pracovné spory (formou priameho riešenia, prípadne organizovania workshopov, či už prostredníctvom odborovej organizácie alebo iným spôsobom zameraných na riešenie).

**Toto memorandum bolo schválené Prezídiom SBA dňa 20. septembra 2019.
Vyhlásené v Bratislave dňa 20. septembra 2019.**

3
Alexander Resch
prezident SBA